

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2022-2023

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: *Σάββατο 20 Απριλίου 2022*

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ και για τα δύο μαθήματα: *180 λεπτά*

Α΄ ΜΕΡΟΣ (Νεοελληνική Γλώσσα)

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι πολύτιμοι παιδικοί φίλοι

Η φιλία για τα παιδιά αποτελεί **βασικό** στάδιο της ανάπτυξής τους, ενώ για τους ενήλικες αποτελεί πηγή ουσιαστικής συντροφικότητας.

Δεν είναι τυχαίο, λοιπόν, που οι ειδικοί θεωρούν ότι τα μικρά παιδιά που έχουν **φίλους** τείνουν να έχουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και να αποδίδουν καλύτερα στο σχολείο, σε σχέση με όσα είναι απομονωμένα κοινωνικά. Όταν **τα παιδιά** δυσκολεύονται να δημιουργήσουν φίλιες, συχνά νιώθουν μοναξιά και απογοήτευση με τον εαυτό τους. Και αυτό, μοιραία, τα κάνει να αισθάνονται λιγότερο ευτυχισμένα.

Ο ρόλος της φιλίας στην εφηβεία είναι επίσης πρωταγωνιστικός, καθώς βοηθά το παιδί να ανεξαρτητοποιηθεί από την οικογένειά του και να αρχίσει να χαράσσει τη δική του πορεία. Μέσα από τη φιλία, αρχίζει να γνωρίζει τον εαυτό του, τους άλλους, αλλά και τον κόσμο γύρω του, ενώ μαθαίνει να μοιράζεται ανησυχίες, στόχους και όνειρα, ανήκοντας σε μια ομάδα (της ηλικίας του) που τον αγαπά και τον αποδέχεται. Αυτή η αλλαγή ενισχύει την αυτοεκτίμηση και την εικόνα του, γεγονός που τον κάνει να νιώθει χαρούμενος και πλήρης όταν βρίσκεται με την παρέα του.

Αυτός ενδεχομένως να είναι και ο βασικός λόγος, για τον οποίο οι φίλιες που αναπτύσσουμε ως παιδιά παίζουν εξαιρετικά σημαντικό ρόλο και στη μετέπειτα ζωή μας. Οι δεσμοί είναι **δυνατοί**, τα συναισθήματα αγνά και οι αναμνήσεις όμορφες που μας συντροφεύουν στη μετέπειτα πορεία μας. Γι' αυτό και οι συναντήσεις μετά από χρόνια μεταξύ συμμαθητών, προκαλούν συναισθήματα ευφορίας, καθώς συνδέονται άμεσα με τα χρόνια της αθωότητας, με ξέγνοιαστες εικόνες και στιγμές, φέρνοντας στο τώρα την ευτυχία της «παλαιότερης νεότητας».

Φιλία στα χρόνια του Ίντερνετ

Τα τελευταία χρόνια, η τεχνολογία και τα social media έχουν επηρεάσει σημαντικά τον όρο «φιλία». Οι άνθρωποι σήμερα αποκτούν νέους φίλους –διαδικτυακούς– με το πάτημα και μόνο ενός κουμπιού. Ωστόσο, παρόλο που η επιθυμία για επικοινωνία ικανοποιείται ασυγκρίτως **ευκολότερα** και γρηγορότερα σε σχέση με παλαιότερα, οι ειδικοί συμφωνούν ότι οι διαδικτυακές φίλιες δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τη φιλία που απαιτεί τη φυσική παρουσία και την άμεση επικοινωνία με ένα αγαπημένο πρόσωπο.

Η φιλία με την κλασική της έννοια σημαίνει διαπροσωπική σχέση με ανθρώπους, με τους οποίους μας συνδέει μια βαθιά και ειλικρινής εκτίμηση, σεβασμός και εμπιστοσύνη, κάτι που βελτιώνει τη διάθεσή μας και μας δημιουργεί ένα αίσθημα ασφάλειας και αισιοδοξίας. Γι' αυτό και οι φίλοι μπορούν να έχουν μια θετική επίδραση στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε κι εμείς τη ζωή, ανεβάζοντάς μας την ψυχολογία.

Πηγές: 1. David A. Kim, Emelia J. Benjamin, James H. Fowler, Nicholas A. Christakis, Social connectedness is associated with fibrinogen level in a human social network, published 24 August 2016. DOI: 10.1098/rspb.2016.0958, 2. Joe Hadfield, Prescription for living longer: Spend less time alone, published 10 March 2015, Brigham Young University (<https://news.byu.edu>)

A. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

A.1) Ποια είναι, σύμφωνα με το κείμενο, η σημασία- αξία της φιλίας για τα μικρά παιδιά και ποια για τους εφήβους; (Να απαντήσετε παίρνοντας πληροφορίες από το κείμενο που θα τις γράψετε με δικά σας λόγια μέχρι 100 λέξεις). Η απάντηση να μεταφερθεί στο τετράδιό σας.

Μονάδες 15

A.2) Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό καθεμιάς από τις παρακάτω προτάσεις και δίπλα τη λέξη «Σωστό», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «Λάθος», αν είναι λανθασμένη, σύμφωνα με το κείμενο που σας δόθηκε.

1. Τα παιδιά που είναι απομονωμένα κοινωνικά έχουν καλύτερες επιδόσεις στο σχολείο.
2. Οι φιλικό δεσμοί στην παιδική ηλικία είναι δυνατοί και μας συνοδεύουν και στην ενήλικη ζωή.
3. Οι συναντήσεις ενηλίκων, που ήταν συμμαθητές στα παιδικά τους χρόνια, προκαλούν δυσφορία.
4. Είναι δύσκολο στο διαδίκτυο να αποκτήσει κανείς φίλους.
5. Οι φίλιες στο διαδίκτυο είναι ίσης αξίας με αυτές που χτίζονται με τη φυσική παρουσία των ανθρώπων.

Μονάδες 5

B. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

B.1) Να ξαναγράψετε την πρόταση στο τετράδιό σας ώστε το νόημα να μεταφέρεται στο παρελθόν και έπειτα στο μέλλον.

Οι άνθρωποι αποκτούν νέους φίλους –διαδικτυακούς– με το πάτημα και μόνο ενός κουμπιού.

Μονάδες 4

B.2) Να μεταφέρετε τις παρακάτω προτάσεις του κειμένου από την ενεργητική στην παθητική σύνταξη και να τις γράψετε στο τετράδιό σας.

1. Οι συναντήσεις συμμαθητών προκαλούν συναισθήματα ευφορίας.
2. Τα τελευταία χρόνια, η τεχνολογία και τα social media έχουν επηρεάσει σημαντικά τον όρο «φιλία».

Μονάδες 6

B.3) Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τους παρακάτω πίνακες και

1. να σχηματίσετε τα **τρία γένη** των επιθέτων που ακολουθούν (στην πτώση και τον αριθμό που δίνονται) στη συνέχεια
2. να μεταφέρετε τα επίθετα του δεύτερου πίνακα στους δύο άλλους **βαθμούς** (συγκριτικό και υπερθετικό).

Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
		μικρά
πλήρης		
	παλαιότερης	

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
βασικό		
πλήρης		

Μονάδες 10

Γ. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

Γ.1) Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παρακάτω πίνακα και να αναγνωρίσετε συντακτικά το ρόλο των παρακάτω λέξεων. (Οι λέξεις βρίσκονται στο κείμενο γραμμένες με έντονα γράμματα)

	Συντακτικός ρόλος
Βασικό	
Φίλους	
Τα παιδιά	
Δυνατοί	
Ευκολότερα	

Μονάδες 10

Γ.2) Να εντοπίσετε στο παρακάτω απόσπασμα του κειμένου **δύο δευτερεύουσες** προτάσεις, να τις καταγράψετε και να προσδιορίσετε το είδος τους. Η απάντηση να μεταφερθεί στο τετράδιό σας.

Οι ειδικοί συμφωνούν ότι οι διαδικτυακές φιλίες δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τη φιλία που απαιτεί τη φυσική παρουσία.

Πρόταση:
Είδος:

Πρόταση:
Είδος:

Μονάδες 10

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Δ.1) Να αντικαταστήσετε στις προτάσεις που ακολουθούν την υπογραμμισμένη λέξη με μια συνώνυμη και μια αντώνυμη λέξη. Η απάντηση να μεταφερθεί στο τετράδιό σας.

1. Και αυτό, μοιραία, τα κάνει να αισθάνονται λιγότερο ευτυχισμένα.
2. Αυτός ενδεχομένως να είναι και ο βασικός λόγος.

Μονάδες 4

Δ.2) Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με μία από τις λέξεις που δίνονται στην παρένθεση, ώστε οι προτάσεις να βγάζουν νόημα. (τρεις λέξεις περισσεύουν). Θα αλλάξετε τον τύπο της λέξης όπου χρειάζεται. Στο τετράδιό σας να γράψετε τον αριθμό καθεμίας από τις παρακάτω προτάσεις και δίπλα τη λέξη που επιλέξατε.

(στάδιο, τείνουν, μοιραία, επηρεάσει, πρωταγωνιστικός, ειλικρινής, χαράσσει, ενισχύει, μετέπειτα)

1. Ο άνθρωπος που ακολουθεί υγιεινή διατροφή όσο είναι μικρός έχει συνήθως καλή υγεία στηζωή του.
2. Στη συνέχεια ο κοσμηματοποιόςστις βέρες τα ονόματα των μελλονύμφων.
3. Αυτή ησυνάντηση καθόρισε τη ζωή τους.
4. Κέρδισε με την αξία του τον.....ρόλο
5. Τα ανάγωγα παιδιά.....να αυθαδιάζουν, όταν κάποιος τους κάνει παρατήρηση.
6. Οι κακές συναναστροφέςτα περισσότερα παιδιά.

Μονάδες 6

Ε. ΕΚΘΕΣΗ

Να γράψετε τους λόγους για τους οποίους έχετε επιλέξει κάποιο πρόσωπο να είναι ο/η καλύτερος/η σου φίλος/η. Ποιες αρετές θα θέλατε ακόμη να έχει και γιατί; (Κείμενο 200-250 λέξεων)

Μονάδες 30

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Να απαντήσετε σε όλα τα θέματα με όποια σειρά θέλετε.
2. Η διάρκεια εξέτασης είναι τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
3. Δυνατή αποχώρηση μία (1) ώρα μετά την έναρξη της εξέτασης.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις μόνο με μπλε στυλό.
5. Να μη χρησιμοποιήσετε διορθωτικό.